

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Історія розвитку сфери туризму і рекреації»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	242 Туризм і рекреація Освітньо-професійна програма Туризм
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Трудовісність	120 годин, 4 кредити ЄКТС
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Обліку та фінансів Фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника(ів)	Рудич Алла Іванівна, alla.rudych@pdaa.edu.ua
Мета вивчення навчальної дисципліни	ознайомити здобувачів вищої освіти з основними періодами розвитку мандрівництва, передумовами, що призвели виникнення туризму й рекреації як галузі, дати знання щодо її структури та просторово-часових аспектів функціонування.
Компетентності	загальні: ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК7. Здатність працювати в міжнародному контексті. фахові (спеціальні): ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності. ФК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних

	традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.
Результати навчання	ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань. ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
Методи навчання	Словесні методи (лекція, пояснення). Наочні методи (демонстрування, спостереження). Практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою). Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль). Інтерактивні методи (дискусії, розроблення і презентація проектів). Комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій). Методи усного контролю (опитування, доповідь). Методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота). Методи самоконтролю (самостійний пошук помилок, визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу, самооцінювання).
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Передумови виникнення подорожей і туризму в суспільстві. Тема 2. Мандрівництво в античні часи. Тема 3. Подорожі в епоху середньовіччя. Тема 4. Епоха великих географічних відкриттів, їх значення в історії мандрівництва. Тема 5. Розвиток подорожей в епоху просвітництва (XVII-XVIII ст.). Тема 6. Туризм в новий час. Тема 7. Міжнародний туризм в XIX- XX ст. Тема 8. Особливості розвитку туризму на українських землях та в Україні.
Стратегія оцінювання результатів навчання	Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти під час вивчення тем курсу «Історія розвитку сфери туризму і рекреації» оцінюються у відповідності до наступних форм поточного та семестрового оцінювання: виконання вправ

	на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи (розрахункові завдання, презентації) конспектування глосарію та аудиторна контрольна робота (Додаток А) та критерії оцінки (Додаток Б).
Політика навчальної дисципліни	<i>Відвідування занять.</i> Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи, тощо). <i>Правила поведінки на заняттях:</i> Здобувачі вищої освіти мають з'являтися на заняття вчасно, при проходженні заняття онлайн обов'язково вмикати камеру та мікрофон. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування. <i>Дедлайни та перескладання:</i> Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів. <i>Академічна доброчесність:</i> Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми по-требами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist <i>Академічна мобільність</i> Для здобувачів вищої освіти є можливість опанування даної навчальної дисципліни, або іншої навчальної дисципліни в рахунок даної, за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається

	спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Документи стосовно академічної мобільності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДМОБІЛЬНІСТЬ ПДАУ: https:// www.pdau.edu.ua/content/akademichna-mobilnist
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Перелік дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми Облік і оподаткування: Туристичне краєзнавство, Географія туризму та рекреації, Історія та культура України, Основи туризмознавства.
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	Робоча програма навчальної дисципліни, матеріали курсу в системі Moodle тощо.
Рекомендовані джерела інформації	1. Кузишин А. В. Історія туризму : навч. посіб. Тернопіль : РВВ Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, 2017. 232 с. URL: https://studfile.net/preview/5462440/ 2. Лиман С.І., Парфінченко А.Ю., Посохов І.С. Історія туризму: навч. посібн. (спец. «Туризм»). Суми: ПФ «Видавництво «Університетська книга», 2018. 372 с. 3. Мальська М., Паньків Н., Ховалко А. Історія розвитку туризму: навч. посібн. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 117 с. URL: https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/history-tour-development-Pankiv.pdf 4. Мальська М. П., Гаталяк О.М. Туризм у містах : підручник. Київ : Центр учбової л-ри, 2018. 224 с. URL: https://tourlib.net/books_ukr/malska-turyzm-u-mistah.htm 5. Парфінченко А.Ю., Лиман С.І. Історія туризму. Навч. посібн. Суми : Видавництво Університетська книга, 2020. 370 с. 6. Устименко Л. М., Афанасьєв І. Ю. Історія туризму : навчальний посібник. Київ : Альтер-прес, 2018. 320 с. URL : https://tourlib.net/books_history/ustymenko.htm 7. Коротун О. П. Оцінювання стратегічних орієнтирів розвитку туристичної галузі країни в період економічної нестабільності. Інтелект XXI. 2020. № 6. С. 51–57. URL : http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2020/2020_6/11.pdf 8. Масляк П. О. Рекреаційна географія : навч. посіб. Київ: Знання, 2018. 343 с. 9. Пандемія COVID-19 і її наслідки у сфері туризму в

	Україні : оновлення до документу «Дорожня карта конкурентоспроможного розвитку сфери туризму в Україні». URL : http://www.ntoukraine.org/assets/files/EBRD-COVID19-Report-UKR.pdf. 10. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 168-р від 16 березня 2017 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text. 11. Смаль І. В. Історія туризму в іменах, подіях, термінах : навч. посіб. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2019. 160 с. 12. Смаль І. В. Нариси історії туризму : навч. посіб. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2019. 220 с. URL : https://tourlib.net/books_ukr/smal.htm 4. Цивільний кодекс України. Із змінами та доп. № 2347-IX від 01.07.2022 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4355 5. Господарський Кодекс України. Із змінами та доп. № 2479 -IX від 29.07.2022 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15 6. Закон України «Про туризм». Із змінами та доп. № 1441-IX від 29.04. 2021 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1 7. Закону України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України». Із змінами та доп. № 1914-IX від 30.11.2021 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3857-12 Інформаційні ресурси 1. Сайт державної туристичної адміністрації. URL : http://www.tourism.gov.ua 2. Сайт з інформацією про розвиток світового туризму. URL : http://www2.unwto.org/ 3. Енциклопедичний словник «Всесвітня історія». URL : www.rubricon.com/ 4. Веб-сторінка Верховної Ради України. URL : http://www.rada.gov.ua 5. Веб-сторінка Міністерства економічного розвитку і торгівлі України URL : http://www.me.gov.ua 6. Веб-сторінка Кабінету Міністрів України URL : http://www.kmu.gov.ua 7. Веб-сторінка Національного банку України URL : http://www.bank.gov.ua 10 Туристський термінологічний словник. URL : http://rmatenglish.narod.ru/slovar/slovar_r.htm
Рік введення	2024 рік

Додаток А

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	аудиторна контрольна робота	конспектування глосарію	самостійна робота (написання реферату)	
Спеціальність 242ТР_бд_ 2023					
Тема 1. Передумови виникнення подорожей і туризму в суспільстві.	5		3		8
Тема 2. Мандрівництво в античні часи.	5		3		8
Тема 3. Подорожі в епоху середньовіччя	5		3		8
Тема 4. Епоха великих географічних відкриттів, їх значення в історії мандрівництва	5		3		8
Тема 5. Розвиток подорожей в епоху просвітництва (XVII-XVIII ст.)	5		3		8
Тема 6. Туризм в новий час.	5		3		8
Тема 7. Міжнародний туризм в XIX- XX ст.	5		3		8
Тема 8. Особливості розвитку туризму на українських землях та в Україні	5		3		20
Аудиторна контрольна робота		16			16
Разом	40	16	24	20	100

Додаток Б

Шкала і критерії оцінювання результатів навчання.

Опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	Здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь на семінарському (практичному) занятті. У випадку надання повної чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень розуміння і використання на практиці базових понять з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. Демонструє знання індивідуального і культурного різноманіття, спостерігається толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань, вміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях.
2-3	Здобувач вищої освіти отримує у випадку не чіткої або не повної відповіді, що свідчить про середній рівень навичок самостійної підготовки, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні, теоретичних знань для пояснення практичних ситуацій, розуміння місця і значення історичних подій в туристичній сфері. Відносно відсутнє розуміння принципів та методів виконання професійних завдань, та вміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях.
0-1	Здобувач вищої освіти отримує у випадку неготовності відповісти на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу окремих тем дисципліни Історії розвитку сфери туризму і рекреації.

Аудиторна контрольна робота

Розподіл балів	Критерії
14-16	Теоретичні питання містять повну змістовну відповідь, визначено основні категорії, їх сутність та значення. Пояснення ситуаційного завдання виконано без помилок. Проявлений відмінний рівень знань теоретичної підготовки та правильна інтерпретація визначень та категорій. Показано високий рівень навичок та розуміння і використання на практиці базових понять з історії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. Демонструє знання індивідуального і культурного різноманіття, спостерігається толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань, вміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях.
11-13	Завдання в цілому виконано успішно. Ситуаційні завдання виконані без помилок або з незначними неточностями, у поясненнях допущені неточності або незначні помилки. Проявлений належний рівень вмінь теоретичної підготовки та розуміння визначень і категорій. Показаний належний рівень навичок самостійної підготовки, критичного мислення у поставлених питаннях і завданнях, вміння вивчати можливості професійного аргументування та використовувати професійну обізнаність, розуміння і використання на практиці базових понять з історії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.
8-10	Виявлені труднощі в практичному застосуванні питань теорії. Допущені помилки у завданнях та/або висновках. Проявлений достатній рівень вміння теоретичної підготовки та правильна інтерпретувати визначень та категорій. Показаний достатній рівень навичок самостійної підготовки, навичок та розуміння і використання на практиці базових понять з історії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук
4-7	Виявлені труднощі в практичному застосуванні питань теорії. Допущені принципові помилки у завданнях та/або висновках системного, теоретичного, методичного характеру.

Розподіл балів	Критерії
	Проявлений задовільний (посередній) рівень вміння теоретичної підготовки та правильна інтерпретувати визначень та категорій. Показаний посередній рівень навичок та розуміння і використання на практиці базових понять з історії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук
1-3	Розрахунки виконані частково, допущені помилки системного, теоретичного, методичного характеру. Висновки відсутні. Не проявлене вміння узагальнити теоретичні основи історичного процесу в туристичній сфері. Відсутнє володіння інструментарієм категорій і прийомів, загальнонауковими та спеціальними методами. Проявлений незадовільний рівень вміння теоретичної підготовки та правильна інтерпретувати визначень та категорій, базових понять з історії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.
0	Відсутність виконаного контрольного завдання.

Конспектування глосарію

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Наявний теоретичний матеріал, що повністю розкриває сутність категорій історичного розвитку туристичної сфери. Матеріал поданий з виділенням і систематизацією головного, розкриттям сутності предмета. Законспектовані питання свідчать про високий рівень розуміння і використання на практиці базових понять з історії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. Демонструє знання індивідуального і культурного різноманіття, спостерігається толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань, вміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях.
2	Наявний стислий конспект-глосарій, розкриває основні питання усіх тем дисципліни. Законспектовано не менш ніж 50 % матеріалу, при цьому розкрита сутність поставлених питань. Зміст конспекту свідчить про розуміння здобувачем вищої освіти історико-туристичних категорій, використання на практиці базових понять з історії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності, а також світоглядних та суміжних наук. Демонструє знання індивідуального і культурного різноманіття, спостерігається толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань, вміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях. Здобувач вищої освіти проявив задовільний рівень теоретичних знань для пояснення практичних ситуацій, розуміння місця і значення історичних подій в туристичній сфері. Має місце не розуміння принципів та методів виконання професійних завдань, та вміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях.
1	Розкрито зміст менш ніж 30% матеріалу, що не дозволяє повністю зрозуміти сутність та основні особливості. Здобувач вищої освіти проявив незадовільний рівень теоретичних знань для пояснення практичних ситуацій, розуміння місця і значення історичних подій в туристичній сфері.
0	Відсутній конспект-глосарій

Самостійна робота (написання реферату)

Кількість балів	Критерії оцінювання
15-20	Здобувач вищої освіти отримує у випадку коли реферат відповідає всі поставленим критеріям щодо змісту та оформлення, здобувач вищої освіти здійснив його захист шляхом відповіді на окремі питання, що свідчить про відмінний рівень знань теоретичної підготовки та правильна інтерпретація визначень та категорій, базових понять з історії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. Демонструє знання індивідуального і культурного різноманіття, спостерігається толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань, вміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях.
7-14	Здобувач вищої освіти отримує у випадку позитивного захисту реферативної роботи, в якій присутні недоліки в оформленні роботи, що свідчить про середній рівень отриманих навичок самостійної підготовки, правильність інтерпретації визначень та категорій. Показано достатній рівень навичок та розуміння організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. Демонструє знання індивідуального і культурного різноманіття, спостерігається толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань, вміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях..
1-6	Здобувач вищої освіти отримує у випадку відносно позитивного захисту реферату: неповні відповіді на питання, помилки або не розуміння основних визначень і категорій. Така ситуація свідчить про задовільний базовий знань і розуміння історичного процесу розвитку туристичної сфери. Проявлено задовільний рівень знань теоретичної підготовки, базових понять з історії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. Частково відсутні знання індивідуального і культурного різноманіття, толерантності до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань, не показано вміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях.
0	Здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформленого реферату або повної невідповідності тематики реферативної роботи вимогам за змістом і оформленням.